

Interview met Dirk Wynants, Poperinge, december 2013, Hilde Van Canneyt.

Hilde Van Canneyt: Hallo Dirk, we zitten hier samen in je mooie werkruimte. Van waar moeten de mensen jou kennen?

Dirk Wynants: Ik ontwerp en maak meubels. Mijn firma *Extremis* ligt in Proven en mijn designbureau is hier in Poperinge, in dit weidse landschap. We zijn een kop-staart bedrijf, wat wil zeggen dat we ontwerpen en ook de *branding*, de *marketing* en de *sales* doen. Het tussengedeelte – *de body* – gaan we zoveel mogelijk *outsourcen*. Design gaat verder dan meubels ontwerpen. Het gaat er ook over hoe je je *business mall* ontwikkelt.

HVC: Een van jullie slogans is *tools for togetherness*. Jullie hebben ook een uitgesproken visie op design: ecologie en maatschappelijke relevantie spelen een grote rol, alsook ergonomie, ecologie en economie.

DW: Je moet de ideale verhouding vinden tussen de drie P's: *People*, *Planet* en *Profit*. De nieuwe trend noemt nu *human-centered design*, maar daar ben ik al van 1994 mee bezig. De mens stond toen blijkbaar niet centraal, terwijl het over basiswaarden gaat die er altijd al hadden moeten inzitten. Dat heeft geleid tot heel veel stukken die het design een slechte naam bezorgd hebben: niet comfortabel, niet ergonomisch, te duur... Het ging bijna meer om de designer zelf, die eigenlijk meer kunstenaar wilde zijn en erkenning wou krijgen. Nochtans is kunst voor mij het tegengestelde van design.

HVC: Je aandacht blijft niet beperkt tot materiële noden, je onderzoekt ook hoe je kan inspelen op maatschappelijk relevante vragen. Design draait voor jou dus ook om innovatieve oplossingen die van de wereld een betere plek maken.

DW: De basis van mijn filosofie is de volgende: ik ga ervan uit dat er al te veel producten op de markt zijn. Maar wat doe ik als designer? Ik zet nog méér producten op de markt. Dat is dus een serieuze contradictie. Echt goede producten zijn er dan weer veel te weinig: er is te veel brol. De kwaliteit moet dringend naar omhoog. Zaken die nu referentieel zijn, zijn goedkoop, maar ze zijn slecht gemaakt en zonder respect voor mens en milieu. Die dingen zouden gewoonweg niet mogen bestaan. Het gaat om een geëngageerde visie op de maatschappij: ik wil een nieuw product maken dat zin heeft. Als een product geen zin heeft wil ik het gewoonweg niet maken. Dan is het ballast voor de wereld. Of mijn producten nu het verschil maken, is moeilijk om te beoordelen. Ik doe in iedere geval een poging. Je mag nog zo nobel zijn maar als die *PPP* niet in balans is stopt het toch, dan geeft het geen aansluiting. Designers hebben de taak om ervoor te zorgen dat er betere producten op de markt komen, dat impliceert een educatie van de producent, maar ook van de consument.

HVC: Esthetiek is maar één element in je verhaal: *mooi* is niet genoeg. “Mooi is nietszeggend”, zei Raoul De Keyser, “het is niet lelijk”, zegt meer.

DW: Schoonheid één van de functionaliteiten waaraan een product moet beantwoorden. Maar het moet niet *het* kenmerk zijn. Een product dient aan een aantal specificaties te voldoen. Zo moet er innovatie zijn, anders kan je evengoed bij het oude blijven. Je moet ook op je bek durven gaan: je kan nooit vernieuwen als je geen risico's neemt. Het is één van onze mantra's die we blijven herhalen in ons bedrijf: *innovate or die!*

HVC: Het is dus gemakkelijker iets heel geks op de markt brengen dat overal in de pers verschijnt, dan een degelijk basisstuk te brengen?

DW: Vél gemakkelijker. Ons topproduct, *De Hopper*, is niet alleen in twee jaar tijd naar omzet toe ons meest succesvolle product geworden, het heeft ook nog eens dertien internationale design-awards gewonnen. Ik denk niet dat er momenteel op de markt één product te vinden is dat zo in de prijzen valt, maar om dat te kunnen combineren met een commercieel succes, dat is een andere zaak.

Dat lukt je ook niet als je enkel een attitude hebt als ontwerper: je moet zicht houden op de boekhouding, de marketingsituatie kennen, je goed organiseren, tot het transport en de distributie toe, een enorme realist zijn... Wat ik probeer mee te geven aan *multi-designers* is dat ze multidisciplinair moeten zijn. Ik ben het en ik ben er heel trots op. Als je een fantastisch ontwerp maakt maar je weet niks af van de productie en van al de stappen die erop volgen, dan moeten achteraf andere mensen die zaken oplossen. Maar dat vergt compromissen ten koste van de kwaliteit, dat zwakt alles af. Ik bewijs dat het effectief wel mogelijk is, maar het lukt niet als je het jezelf gemakkelijk maakt. Ik ben niet de specialist in een welbepaald domein, maar ik probeer de beste te zijn in het combineren van al die dingen.

HVC: Kan kunst je inspireren?

DW: Ik heb een vaste afspraak met de kunst- en architectuuriënnale in Venetië. Daar krijg je de kans om de observaties van duizenden mensen wereldwijd te zien. Ik geloof ook niet dat kunst moet mooi zijn. Dat kan natuurlijk, maar het zegt me niks. Ik wil kunst zien als zelfexpressie en als de observatie van de dingen die er zijn, daar kan ik enorm van genieten. Zelf zou ik dat niet kunnen. Ik zie het trouwens ook niet combineerbaar: een goeie kunstenaar kan geen goeie designer zijn en omgekeerd.

HVC: Kan een goeie kunstenaar dan wel een goede zaakvoerder zijn? Ik zie hier een kleine sculptuur staan van Arne Quize... Ook Wim Delvoye, Jan Fabre, Koen Vanmechelen of Nick Ervinck, zijn goede zaakvoerders.

DW: Voor mij is dat geen contradictie. *Den armen kunstenaar* die ergens zijn oren afsnijdt uit pure miserie, dat hoeft niet. Koen Vanmechelen is één van mijn favoriete kunstenaars, omdat ik goed snap wat zijn concept en streven is. Ik vind dat ongelooflijk schoon. En hoedje af dat hij daar een commercieel succes kan van maken.

HVC: Laat het ons over je studies hebben, welk parcours heb je afgelegd?

DW: Ik heb binnenhuisarchitectuur op Sint-Lucas gevolgd, daarna deed ik legerdienst. Tot mijn dertigste heb ik de tijd genomen om alle mogelijke jobs te doen die ik nodig had om nu te kunnen doen wat ik vandaag doe. Daarvoor heb ik ook allerlei bijlessen en avondonderwijs gevolgd. Van boekhouding tot balans lezen tot marketing tot management... Ook een lascursus. Als je een bepaald proces niet kent en je wil dat als designer gebruiken, moet je het toch leren? Deze profielen die je hier ziet, kan je niet leren uit de boekjes. Mijn ouders zijn houtbewerkers, ik heb vanaf mijn 14^e elke woensdag en zaterdag gewerkt in het atelier van mijn vader. Houtbewerking kent dus geen geheim voor mij. Ik denk dat je als designer een enorme productkennis moet hebben en de productieprocessen moet kennen. Zo haal je er het maximum uit. Het verwondert me hoe weinig designers daar interesse voor hebben... Daarom juist denk ik dat wij als relatief klein bedrijf zo succesvol en winstgevend zijn, er gaat minder geld naar derden. Ik probeer ook goed doordachte intelligente producten te maken.

Op school werd het principe gehuldigd dat wij halve kunstenaars waren. Ik heb daar een grondige hekel aan. Alsof alles wat met geld te maken had, vies was. Ik heb een hekel aan zo'n attitude. Ik heb mijn thesis geschreven over het economische.... Ik wilde de relatie bestuderen tussen consumenten en vormgeving. We zijn nu eenmaal heel afhankelijk van de keuze van de consumenten.

HVC: Heb je soms bepaalde lessen willen volgen maar die specifieke cursus nooit gevonden?

Sowieso geloof ik dat onderwijs nooit stopt. Je moet je altijd blijven bijscholen als je goed wil blijven in je job. Als je afstudeert op je 22e, weet je dat de evolutie in je professionele carrière gigantisch zal zijn. Ik volg *trendwatchers* die voorspellen dat ons onderwijsmodel zal veranderen. Onze (klein)kinderen zullen op hun achttien eerst een paar jaar werken, dan weer studeren, weer werken, weer studeren...

HVC: Walter Benjamin zegt: "Talent is één ding, maar genialiteit zit hem in de werkwijze."

DW: Zijn wij hier nu aan het werken of wat zijn wij aan het doen? Als we denken dat we nu niet aan het werken zijn, dan vind ik dat we dit soort dingen meer moeten doen. Werken is niet meer van *nine to five*, het is een vorm van continue aandacht met een mix van taken. Ik zou het jammer vinden om te moeten uitkijken naar een pensioenleeftijd, het is toch onzinnig dat je zou moeten verlangen om oud te worden... en toch wordt dat veel gedaan: "Dàn gaan we genieten..." "